

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/5/2017
Identifikačné číslo spisu: 6016200218
Dátum vydania rozhodnutia: 28.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6016200218.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľky: G. I., bytom D. XXX, G., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. novembra 2016, č. k. 20Sd/66/2016-9, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. novembra 2016, č. k. 20Sd/66/2016-9, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom z 9. novembra 2016, č. k. 20Sd/66/2016-9, potvrdil rozhodnutie zo 16. novembra 2015, č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že ku dňu vzniku invalidity, pred 13. júnom 2013 žiadateľka o dávku nespĺnila podmienku potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Prílohou rozhodnutia je osobný list dôchodkového poistenia.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Z obsahu spisov a z vyjadrení účastníkov konania zistil, že za invalidnú bola navrhovateľka uznaná z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 45 rokov je najmenej 15 rokov a zisťuje sa z

obdobia pred vznikom invalidity. Pred vznikom invalidity, pred 13. júnom 2013 získala 9 rokov a 273 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím nespĺnila podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok krajský súd zistil, že je vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi a preto ho potvrdil, ako vecne správne.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250l ods. 2 v spojitosti s § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie namietajúc jeho nezákonnosť dôvodiac tým, že je vážne chorá a nemá možnosť sa zamestnať hoci len na čiastočný úväzok. K odvolaniu pripojila rozhodnutie Sociálnej poisťovne o poberaní vdovského dôchodku .

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúvanom rozhodnutí.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Preskúvaným rozhodnutím zo 16. novembra 2015, č. XXX XXX XXXX X, bola žiadosť o invalidný dôchodok z 22. októbra 2015, ktorou navrhovateľka žiadala priznať invalidný dôchodok od 13. júna 2013, zamietnutá.

Podmienky nároku na invalidný dôchodok sú uvedené v § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak

- sa stal invalidným,
- získal potrebný počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72
- a ku dňu vzniku invalidity nespĺnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 72 ods. 1 písm. g/ zákona o sociálnom poistení počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 45 rokov je najmenej 15 rokov.

Podľa § 72 ods. 2 zákona o sociálnom poistení počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

Podľa § 255 ods. 1 citovaného zákona, za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

V konaní bolo preukázané, že navrhovateľka spĺňa podmienku invalidity len po medicínskej stránke, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, keď miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách bola u navrhovateľky určená v rozsahu 80% s účinnosťou od 13. júna 2013. Nesplňa podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia.

Z obsahu spisov vyplynulo, že v prípade žiadateľky o invalidný dôchodok správny orgán konal a rozhodoval o opakovanej žiadosti o dávku invalidného dôchodku. Za invalidnú so 60% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola uznaná posudkovým lekárom sociálneho poistenia už od 1. januára 2010. Od 13. júna 2013 bola percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená na 80%. Zákonnú podmienku na vznik nároku na invalidný dôchodok však nespĺnila z dôvodu nepreukázania potrebných rokov dôchodkového poistenia.

V konaní, ktoré sa začalo na základe žiadosti o invalidný dôchodok spísanej dňa 22. októbra 2015 žiadateľka získala 3 558 dní obdobia dôchodkového poistenia. Obdobie evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie od 1. januára 2004 do 21. októbra 2007 a od 23. januára 2008 do 2. marca 2008 nebolo na dôchodkové účely hodnotené, nakoľko uvedené obdobie nie je obdobím dôchodkového poistenia podľa § 60 zákona o sociálnom poistení. Odporkyňa poučila žiadateľku o možnosti dodatočného zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods. 3 písm. c/ zákona o sociálnom poistení, ak bola zaradená do evidencie nezamestnaných občanov po 31. decembri 2003. V prílohe č. 1 k žiadosti o dôchodok vlastnoručným podpisom potvrdila, že v Technických službách Prešov pracovala od 17. mája 1988 do 31. októbra 1988, potom od 1. novembra 1988 až do 30. apríla 2001 bola striedavo nezamestnaná evidovaná/neevidovaná. Od 1. októbra 2002 do 31. decembra 2002 bola zamestnaná u Obce Píla a v nasledujúcom období od 1. januára 2003 až do spísania žiadosti o invalidný dôchodok bola opäť striedavo nezamestnaná evidovaná/neevidovaná. Inú ako v prílohe č. 1 k žiadosti o dôchodok označenú dobu zamestnania, poistenia a iných činností v správnom a ani v súdnom konaní neoznačila, čím správnosť preukázanej doby poistenia v preskúmvanom rozhodnutí napriek podanému odvolaniu proti rozsudku krajského súdu nespochybnila.

Námietky týkajúce sa nepriaznivého zdravotného stavu nemohli spôsobiť nesprávnosť preskúmvaného rozhodnutia odporkyne ani rozsudku krajského súdu. Invalidita so 60% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, tak ako je to uvedené aj vyššie, bola stanovená už od 1. januára 2010 a zdravotný stav sa postupom času zhoršil. Právny nárok na invalidný dôchodok sa rieši už niekoľko rokov. Pokiaľ však navrhovateľka nespĺní potrebnú dobu dôchodkového poistenia, ktorá sa v jej prípade vzhľadom na jej vek podľa platnej legislatívy nezmení a zostane 15 rokov, nárok na invalidný dôchodok jej nevznikne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že preskúmvané rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok je v súlade so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP, potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 151 ods.1 OSP a §

492 ods. 1, 2 SSP , lebo navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporokyni náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.